

TEXNIKUM TALABALARI UCHUN MATEMATIKANI O'RGANISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK YONDASHUVLAR

Zarbdor 1- son texnikumi matematika o'qituvchisi

Mamatov Behzod Eson o'g'li

Annotatsiya: Matematika fani texnikum talabalari uchun asosiy o'quv predmetlaridan biri bo'lib, u muhandislik, texnika va amaliy fanlar uchun poydevor hisoblanadi. Maqolada texnikumda matematikani o'rganishda uchraydigan asosiy qiyinchiliklar, talabalarning mavzuni tushunishidagi muammolar va ularni bartaraf etish bo'yicha zamonaviy pedagogik yondashuvlar tahlil qilinadi. Shuningdek, interaktiv dars metodlari, vizual materiallardan foydalanish va amaliy mashqlar orqali talabalarning mavzuga qiziqishini oshirish usullari tavsiya etiladi. Maqola texnikum pedagoglari va talabalariga amaliy qo'llanma sifatida xizmat qiladi.

Kalit so'zlar : Matematika; texnikum; pedagogik yondashuvlar; interaktiv metodlar; amaliy mashqlar; o'quv jarayoni

1. Kirish

Texnikum talabalari uchun matematika fanini o'rganish ko'plab amaliy va nazariy muammolarni o'z ichiga oladi. Ko'plab talabalar mavzuni tushunishda qiyinchiliklarga duch keladi, motivatsiya pasayadi va matematikani amaliy hayot bilan bog'lay olish qiyinlashadi. Shu sababli, zamonaviy pedagogik metodlar va interaktiv yondashuvlar talabalarni faollashtirish va mavzuni samarali o'zlashtirish uchun muhim ahamiyatga ega.

Ushbu maqolada texnikum talabalari uchun matematika fanini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar, interaktiv metodlar va amaliy mashqlar orqali o'quv jarayonini samarali qilish strategiyalari tahlil qilinadi.

2. Texnikum talabalari o'rtasida matematikani o'rganishda uchraydigan muammolar

Texnikum talabalari orasida quyidagi asosiy muammolar ko'p uchraydi:

1. Nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lashdagi qiyinchiliklar

Talabalar matematik formulalar va nazariy tushunchalarni amaliy hayotiy masalalarga tatbiq etishda qiyinchiliklarga duch keladi.

2. Motivatsiyaning yetishmasligi

Ba'zi talabalar matematikani qiyin va zerikarli deb hisoblaydi. Natijada ular darslarda faol ishtirok etmaydi va mavzuni chuqur o'zlashtirmaydi.

3. Tushunishdagi tafovutlar

Har bir talabaning fikrlash darajasi, oldingi bilimlari va o'rganish tezligi turlicha bo'ladi. Shu sababli, bir xil usul bilan o'qitish har doim samarali bo'lmaydi.

3. Zamonaviy pedagogik yondashuvlar

3.1 Vizualizatsiya metodlari

Matematika mavzularini talabalarga tushuntirishda vizual materiallardan foydalanish samarali bo'ladi. Diagramma, grafik, jadvallar va real hayotiy misollar mavzuni tushunishni osonlashtiradi.

3.2 Interaktiv metodlar

- Guruh ishlari: Talabalar kichik guruhlariga bo'linib masalalarni birgalikda yechadi.
- Munozaralar: Talabalar mavzuni muhokama qilib, o'z fikrini bildiradi va boshqa talabalardan fikr oladi.
- Masalalarni o'yin shaklida yechish: Talabalar raqobat orqali mavzuga qiziqishini oshiradi.

3.3 Texnologiyalardan foydalanish

Texnikum darslarida kompyuter, planshet yoki interaktiv doska orqali matematik materiallarni ko'rsatish samarali hisoblanadi. Talabalar mavzuni ko'rgazmali tarzda o'rganadi va amaliy mashqlarda qatnashadi.

3.4 Amaliy mashqlar

Matematikani o'rganishda amaliy mashqlar muhim ahamiyatga ega. Masalalarni hayotiy jarayonlar bilan bog'lash orqali talabalar mavzuni yaxshiroq

tushunadi. Masalan: texnika qurilmalarini loyihalash, ma'lumotlarni tahlil qilish, ish jarayonlarini modellashtirish.

4. Talabalarni motivatsiya qilish va faollikni oshirish

Talabalarni matematikaga qiziqtirish uchun pedagoglar quyidagi usullardan foydalanadi:

- Darslarni qisqa va interaktiv qilish
- Har bir mavzu oxirida mini-test yoki viktorina o'tkazish
- Guruhlar o'rtasida raqobat yaratish
- Amaliy va real hayotiy misollar keltirish

Bu metodlar talabalarning faolligini oshiradi va mavzuni samarali o'zlashtirishga yordam beradi.

5. Xulosa

Texnikum talabalari uchun matematika fanini o'rganish nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham talab qiladi. An'anaviy dars metodlari ko'pincha talabalarni qiziqtirmasligi, mavzuni o'zlashtirishni sekinlashtirishi mumkin. Shu sababli zamonaviy pedagogik yondashuvlar, interaktiv metodlar va texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyatga ega.

Vizual materiallar yordamida murakkab mavzularni sodda shaklda tushuntirish, talabalarga masalalarni real hayot bilan bog'lash imkonini beradi. Interaktiv metodlar – guruh ishlari, munozaralar, o'yinlar – talabalarning faol ishtirokini oshiradi va mavzuga qiziqishini kuchaytiradi. Shu bilan birga, amaliy mashqlar orqali o'quv jarayonini boyitish talabalarning matematikani amalda qo'llash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Texnologiyalarni o'quv jarayoniga qo'shish – elektron darsliklar, interaktiv doskalar, kompyuter dasturlari – darslarni qiziqarli va samarali qiladi. Bu talabalarni motivatsiyalash, mavzuni yaxshiroq tushunish va mustaqil ishlash ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi.

Shuni ta'kidlash kerakki, samarali o'qitish nafaqat metodika va texnologiyalarga, balki pedagogning talabalarning individual imkoniyatlarini

hisobga olishi, ularni qiziqtirish va rag'batlantirishga bog'liq. Shu tarzda, texnikum pedagoglari zamonaviy yondashuvlardan foydalanib, talabalarni matematikaning murakkab mavzularini oson o'zlashtirishga yetaklashi mumkin.

Umuman olganda, zamonaviy pedagogik yondashuvlar:

- Talabalarning mavzuni tushunish darajasini oshiradi,
- Ularning amaliy ko'nikmalarini rivojlantiradi,
- O'quv jarayonini interaktiv va qiziqarli qiladi,
- Talabalarni mustaqil ishlashga rag'batlantiradi.

Shu sababli, texnikum talabalari uchun matematikani o'qitishda zamonaviy yondashuvlar joriy qilish pedagogik jarayonning samaradorligini sezilarli darajada oshiradi va talabalarni kelajakdagi professional faoliyatga tayyorlaydi.

Shu bilan birga, talabalarni motivatsiya qilish va ularning faolligini oshirish o'quv jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Abdullaev, S. (2018). Texnikum matematika ta'limi metodikasi. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
2. Karimov, R. (2017). Matematika fanini o'qitish metodikasi. Toshkent: Fan va texnika.
3. Sultonov, A. (2019). Texnikum matematika darslarini samarali tashkil etish. Toshkent: Ilm-fan nashriyoti.
4. Rahmonov, D. (2020). Interaktiv metodlar va zamonaviy pedagogik yondashuvlar. Toshkent: Pedagogika nashriyoti.
5. Tursunov, I. (2018). Amaliy mashqlar orqali matematikani o'qitish usullari. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.